

El nostre moviment científico-mèdic

per

J. AGUADÉ I MIRÓ

Prefaci

La tasca que emprenc en aquests articles que avui començo, és arriscada. És arriscada perquè és difícil jutjar els temps que vivim feixucs com anem pel pes dels prejudicis, de les passions, dels entusiasmes, encegats per amistats i per simpaties. Com destriar d'entre l'onada d'energia humana que vol envair el pervindre, el que avançarà, el que serà definitiu, el que segellarà una època i serà llei de temps futurs? Si a voltes és tan minso i s'escapa tan destrament al nostre esguard. Carlyle ha dit que fou un esdeveniment més important per als homes que Fox, el fundador de la secta dels quàquers, es fes un vestit de cuir, que no els grans jocs de la diplomàcia del seu temps. Com descobrir si hi ha entre nosaltres qui amidi el vestit espiritual dels homes de demà? Com conèixer-lo?

També és arriscada per un altre motiu purament personal. És tan fàcil pecar d'injust en judicar els homes del teu temps! Un oblit, no valorar prou un esforç, un talent, és també una injustícia. Ultra, el perill de la vanitat aliena, una lloa no prou adient a la pròpia estimació és entesa com una ofensa.

Quan es tracta de temps passats les coses són més planeres. El sedàs del temps ha deixat passar el que tenia una valor per nosaltres, el que ens ha emmotllat o que hem ressuscitat en cerca d'un aval històric. Camines en peus més segurs, controls en fred els fets i els pensaments de l'època; els errors de perspectiva són més difícils, perquè ets dins d'aquesta mateixa perspectiva; veus tots els gèrmens aprofitables, cospes totes les idees que portaven una energia de perduració.

Jo vull sagnar-me en salut, jo des d'ara confesso que el meu assaig no és més que un intent d'assaig. I fins i tot crec per l'eficàcia del meu

propòsit que precisament el truc està en què el meu treball no sigui una cosa definitiva, perfecta. Demano de tot cor que hi intervingui altra gent, que el que es cregui bescantat cridi, que l'oblidat reclami. Voldria que això que jo intento, fos una cosa viva, que aixequés una cridòria; que en la quietud plàcida dels nostres mitjans científics—molts cops massa quiets—hi entrés una guspira de passió.

Jo tinc una gran fe en el moment històric i cultural d'ara, crec que estem en un període d'atresorament d'energies per a les més altes empreses, covem una força d'invasió espiritual o quan menys d'intervenció en els afers del món. Altres activitats més impetuoses per la seva mateixa condició han començat l'atac; art i literatura envesteixen món endins per a maneflejar entremig dels altres pobles, unes amb peus fermes, amb cops de colze ben forts, altres encara amb timidesa. Una voluntat i una fe forta ens anima a tots; hem hagut esment de la responsabilitat que tenim respecte al pervindre i àdhuc respecte al passat.

La Ciència és més lenta, és tasca per a pobles grans, fets, no pot esperar res de les ingenuïtats infantivols ni gairebé res de la fogositat de la joventut que tant s'escauen en altres manifestacions de l'esperit humà perquè assenyalen una força i prometen dies gloriosos. El gest del científic, del savi popular, és un posat greu; fuig del brugit, necessita un silenci per a la meditació i l'estudi, l'atabalen l'aldarull i les remors del carer.

Però la Ciència, més que l'Art, més que la Literatura, necessita de la voluntat de creació—considerant l'esbrinament de les lleis naturals com una creació humana. L'Art és una emanació